

رمز موفقیت ماتسوشیتا، مؤسس شرکت پاناسونیک

نویسنده: برفروشان، سهراب؛ محمدبیگی، مجید

چکیده

این مقاله به اختصار به ماتسوشیتا و رمز موفقیت او می‌پردازد. ویژگی مدیریتی ماتسوشیتا، اصول اعتقادی ماتسوشیتا و دیدگاه فلسفی ماتسوشیتا از جمله بخشهای این مقاله است.

منبع: کاتر، جان. ۱۳۸۱. رهبری کارآفرین: ماتسوشیتا درخشانترین کارآفرین سده بیستم. ترجمه محمدعلی طوسی. تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی.

کلیدواژه: ماتسوشیتا؛ کارآفرینی؛ کارآفرینان؛ خلاقیت؛ خطرپذیری

مقدمه

با بررسی جامعه‌شناسانه ژاپن سده گذشته، عواملی همچون رشد سریع مدرنیزاسیون در جوامع غربی و سرایت آن به جوامع سنتی، عدم وجود منابع زیرزمینی و محدودیت‌های منابع روزمینی، تغییر و تحولات سیاسی در عرصه‌های بین‌المللی، ازدیاد جمعیت و ویژگی‌های فردی ژاپنی‌ها (سخت‌کوشی و تلاش) در سایه فرهنگ ژاپنی، را می‌توان از دلایل اصلی رشد سریع و شکوفایی اقتصادی و پیشرفت تکنولوژی این کشور قلمداد کرد. به طور کلی اگر بپذیریم محور توسعه، توسعه انسانی است در زمان کنونی مردم ژاپن با جمعیتی برابر ۲٪ جمعیت کل جهان، دو سوم از مرغوبترین کالاهای دنیا را به مصرف می‌رسانند، از انصاف به دور است که نقش کارآفرینان و انسان‌هایی که که تنها با اتکا به قابلیت‌های خویش، تأثیر بسزایی در رشد و شکوفایی این کشور داشتند را فراموش کنیم. انسان‌هایی همچون هوندا، اکیومورتا (رئیس شرکت سونی)، کونسوکی ماتسوشیتا. ولی در این بین، جایگاه ماتسوشیتا از جهاتی از دیگران متمایز است.

میراث ماتسوشیتا بسیار گران است. پس از جنگ جهانی دوم، او یکی از چهره‌های اصلی در هدایت

معجزه اقتصادی ژاپن بود. شرکتی برپاکرد و میلیاردها نفر را صاحب لوازم خانگی و لوازم برقی مصرفی با نام پاناسونیک و نشانه‌های دیگر کرد. پیش از مرگش، کمتر سازمانی روی کره خاکی مشتریانی بیشتر از او داشت، هنگامی که در سال ۱۹۸۹ درگذشت، در مراسم خاکسپاری او بیش از هزار تن گرد آمدند. در تلگرام تسلیت رئیس جمهوری ایالات متحده آمریکا به خانواده وی از او به عنوان «الهام بخش برای مردم سراسر جهان» نام برده است.

زندگی ماتسوشیتا پر از فراز و نشیب بود. کثرت این فراز و نشیب‌هاست که او را از دیگران متمایز می‌کند. فرازها و کامیابی‌هایی که تنها یکی از آنها کافی است تا هر انسان معمولی را دچار غرور کند و موانع رشد و پیشرفت او گردد. نشیب‌ها و شکست‌هایی که تنها یکی از آنها در تمام زندگی می‌تواند انسان را از حرکت باز دارد. نه لذت کامیابی‌ها و نه مشقت شکست‌ها هیچکدام نتوانست ماتسوشیتا را از آنچه که در ذهن خود پرورانده بود، باز دارد، این است رمز موفقیت این مرد بزرگ.

رمز موفقیت ماتسوشیتا

ماتسوشیتا علت موفقیت خود را چنین توصیف می‌کند: «کلید کامیابی در پدید آوردن محصول، داشتن درجه دکترا، یا داشتن بودجه کلان در واحد پژوهش و گسترش نبود. بلکه در تلاش، زحمت کشیدن و عرق ریختن کارکنان شرکت بود». وی رویکردی جدید و متفاوت از زمان خود به کارکنان خود داشت. از نظر وی، سرمایه‌های يك سازمان، کارکنان آن هستند. توجه به «خرد گروهی»، «نظام بخشی»، «تعیین مأموریت سازمان»، از شیوه‌های مدیریتی وی به شمار می‌آیند؛ شیوه‌هایی که پس از گذشت چندین دهه از پیاده‌سازی آنها توسط ماتسوشیتا، در سازمان‌های کنونی مطرح می‌گردند. با توجه به نحوه زندگی و عملکرد ماتسوشیتا، وی علاوه بر خصوصیات همچون خلاقیت، خطر پذیری، تلاش، فروتنی که ویژگی مشترک کارآفرینان دیگر نیز می‌باشد، دارای ویژگی فوق‌العاده‌ای بود که می‌توان آن را رمز موفقیت وی نامید و آن هم «ظرفیت بالا برای برانگیختن دیگران است».

ویژگی مدیریتی ماتسوشیتا

۱. توجه به خرد گروهی
۲. پیاده سازی نظام بخشی در سازمان
۳. کاهش هزینه
۴. تولید فراورده‌هایی که بهتر از فراورده‌های موجود در بازار است، بطوری که به قیمت کمتر از نرخ بازار به فروش برسند
۵. ساعت کار متمادی

۶. صرفه جویی در همه موارد
۷. سازمان باید از راههای ابتکاری که از راه عدالت و انصاف هم دور نگردد تأمین مالی شود با کارکنان طوری رفتار گردد که گویی اعضاء خانواده هستند
۸. سرعت در کار
۹. توجه به تبلیغات
۱۰. اندیشیدن در قالب گسترده بازرگانی و نه در قالب وظیفه باریک خویش

اصول اعتقادی ماتسوشیتا

۱. خدمت به مردم: فراهم آوردن فرآورده‌ها و خدمات با کیفیت بالا به قیمت عادلانه و معقول تا از این راه به راحتی زندگی و شادمانی مردم در سراسر جهان یاری داده شود.
۲. انصاف و امانت: منصف بودن در همه داد و ستدهای بازرگانی و رفتار شخصی و همواره به داوریهایی آزاد پرداختن و رها شدن از پیش پندارها.
۳. کار گروهی برای غایت همگانی: گردآوری تواناییها و قدرت اراده برای انجام دادن هدفهای مشترک در فضای اعتماد متقابل و رعایت کامل آزادی و استقلال فردی.
۴. کوشش خستگی ناپذیر برای بهتر کارکردن.
۵. احترام و فروتنی: احترام به حقوق دیگران، حفظ نظم اجتماعی.
۶. همسازی با قوانین طبیعی: پیروی از قوانین طبیعی و سازگار ساختن اندیشه و عمل با اوضاع در حال تحول و دگرگونی، تا از این راه در همه کوششها، پیشرفت و کامیابی تدریجی ولی پیوسته باشد.
۷. حق شناسی در برابر نعمت‌ها.

دیدگاه فلسفی ماتسوشیتا

۱. انسان به طور ذاتی موجودی خوب و مسئول است.
۲. نژاد انسان برای رشد و پیشرفت، چه مادی و چه معنوی، ظرفیت بالایی از خود نشان داده است
۳. انسان قدرت گزینش دارد.
۴. ما دارای ظرفیت بکار بردن منابع مادی و فکری برای رویارویی با دشواریهای زندگی در جهان هستیم. حل موضوعات دشوار، بیش از هر چیز به ذهن و شوق یادگیری نیاز داریم.